

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE GÜNEY AFRİKA
CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA HAVA TAŞIMACILIĞI ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN**

(Resmi Gazete ile yayımı: 20.1.2004 Sayı: 25352)

**Kanun No
5063**

**Kabul Tarihi
14.1.2004**

MADDE 1. - 23 Ocak 1998 tarihinde Pretoria'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşması" nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
GÜNEY AFRİKA CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ
ARASINDA
HAVA TAŞIMACILIĞI ANLAŞMASI**

Bundan böyle işbu metin içinde Âkit Taraflar olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti'nin her ikisi de 7 Aralık 1944 yılında Şikago'da imzaya açılmış olan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesinin tarafları ve Uluslararası Hava Seferleri Transit Anlaşması'nı tanıyan ülkeler olarak ülkeleri arasında ve ötesinde hava seferleri kurmak amacıyla bir anlaşma yapmak arzusuyla;

AŞAĞIDAKİ MADDELERDE ANLAŞMIŞLARDIR :

**MADDE 1
TANIMLAR**

1. Aşağıda yazılı terimler bağlam başka türlü gerektirmedikçe, bu Anlaşma amaçları bakımından, tanımlanmış bulunmaktadır :

a) "Sözleşme" terimi 7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesini ifade eder ve bu sözleşmenin 90 ncı maddesine göre benimsenmiş olan Ekleri ve 90 ve 94'üncü maddelerine göre Ek veya sözleşmede yapılan ve her iki Âkit Tarafca kabul edilmiş herhangi bir değişikliği de kapsar.

b) "Havacılık makamları" Türkiye Cumhuriyeti bakımından Ulaştırma Bakanı'nı ve bu Bakan tarafından yürütülmekte olan fonksiyonları ifaya yetkilendirilmiş herhangi bir kişi veya organı; Güney Afrika Cumhuriyeti bakımından, sivil havacılıktan sorumlu

5063

14.1.2004

Bakanı veya bu Anlaşmayı ilgilendiren herhangi bir özel fonksiyonu ifaya yetkilendirilmiş herhangi bir kişi veya organı ifade eder;

c) "Mutabık kalınan seferler" terimi işbu Anlaşmanın I. Ek'inde belirtilmiş bulunan hatlar üzerinde yolcu ve kargonun mutabık kalınan kapasite haklarına uygun olarak nakliyatı için yapılan tarifeli hava seferlerini ifade eder; ve "belirtilmiş hat" işbu Anlaşmanın I. Ek'inde belirtilmiş bulunan bir hattı ifade eder;

d) "Tayin edilen havayolu işletmeleri" işbu Anlaşmanın 3'üncü maddesine göre tayin edilmiş ve yetkilendirilmiş bulunan havayolu işletmelerini ifade eder.

e) "Kapasite terimi";

- bir uçakla ilgili olarak bir yol veya yol kesimi üzerinde o uçağın ücretle taşıyabildiği yükü;

- belli bir hava seferiyle ilgili olarak, o seferde kullanılan uçağın kapasitesinin belli bir süre içinde ve hat veya hat kesimi üzerinde yaptığı sefer adedi ile çarpımını ifade eder.

f) "Hava seferi" uluslararası hava seferi; "havayolu işletmesi" ve "trafik amaçları dışındaki iniş (teknik iniş)" terimlerinin anlamları kendilerine sözleşmenin 96 ncı Maddesinde ifade edilen anlamları taşır.

g) "Ücret tarifesi" terimi yolcu, bagaj veya yük (posta hariç) taşınması için alınacak fiyatları ifade eder; bu fiyatlara bu taşıma ile birlikte sağlanacak önemli ek menfaatler ve kişilerin taşınması için bilet satışları veya yük taşınması için buna benzer muamele üzerinden ödenecek komisyonlar da dahildir. Taşıma fiyatı veya komisyon ödenmesine ilişkin uygulamayı düzenleyen şartları da kapsar.

h) "Ülke" veya "toprak" terimi sözleşmesinin 2 nci maddesinde belirtilmiş olan anlamı haizdir; ve

i) "Trafik" terimi yolcu, bagaj, yük ve posta demektir.

2. İşbu Anlaşmanın EK (Ieri) Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını oluşturur.

MADDE 2

TRAFİK HAKLARI

1. Her bir Âkit Taraf diğerine, bu Anlaşmanın I. Ekinde belirtilen hatlarda tarifeli Uluslararası Hava Seferleri kurması amacıyla, bu anlaşmada belirtilen hakları tanır. Herbir Âkit Tarafça tayin olunan havayolları, belirtilen bir hatta mutabık kalınan bir seferi işletirken, aşağıdaki haklara sahip olacaklardır.

a) Diğer Âkit Tarafın ülkesi üzerinden inmeksizin uçmak;

b) Söz konusu ülke içerisinde teknik iniş yapmak; ve

c) Yolcu, yük ve posta şeklindeki uluslararası trafiği bırakmak ve almak amacıyla, söz konusu ülke içerisinde, o hat için bu Anlaşmanın I. Ekinde belirtilen noktalara iniş yapmak.

2. Bu maddenin 1 inci fıkrasındaki hiçbir husus, bir Âkit Tarafın havayolu işletmelerine, diğer Âkit Taraf ülkesinde bu diğer tarafın ülkesindeki başka bir noktaya ücret veya kira karşılığı taşınmak üzere yolcu, yük ve posta almak hakkını verdiği şeklinde anlaşılabilir.

MADDE 3

İŞLETME YETKİLERİ

1. Her bir Âkit Taraf, diğer Âkit Tarafa, belirtilen hatlarda mutabık kalınan seferleri işletmesi amacıyla bir havayolu işletmesini ve/veya işletmelerini tayin ettiğini ve bir havayolu işletmesinin tayinini geri aldığı veya değiştirdiğini, diplomatik kanallardan yazılı olarak bildirmek hakkına sahip olacaktır.

2. Diğer Âkit Taraf bir tayin bildirimini aldığı anda, 3 üncü ve 4 üncü fıkra hükümlerine tabi olarak, tayin edilen havayolu işletmesine ilgili işletme yetkilerini gecikmeden tanyacaktır.

3. Âkit Taraflardan birinin yetkili havacılık makamları, öteki Tarafın tayin ettiği havayolu işletmesinden, uluslararası hava seferlerinin işletilmesinde bu makamların normal ve makul şekilde uyguladıkları kanun ve yönetmeliklerde emredilen şartları yerine getirebilecek vasıfları haiz bulunduğu hususunda, kendilerini tatmin etmesini isteyebilir.

4. Âkit Taraflardan herbiri, tayin edilmiş bir havayolu işletmesinin esas mülkiyetinin ve etkili kontrolünün bu havayolu işletmesini tayin eden Âkit Tarafın veya uyruklarının elinde olduğuna kanaat getirmedeği hallerde, 2 nci fıkrada sözü edilen işletme yetkilerini tanımayı reddedebilir, veya bu havayolu işletmesinin 2 nci maddede belirtilen haklarının kullanılmasına gerekli gördüğü kayıtları koyabilir.

5. Bir havayolu işletmesi böylece tayin edilip kendisine yetkilendirildiğinde kapasite hakkı üzerinde anlaşmaya varılmış bulunması ve 10 uncu ile 13 üncü Madde ve EK II hükümlerine göre oluşturulan bir ücret ve uçuş tarifesinin o sefer açısından yürürlükte bulunması şartıyla mutabık kalınan seferleri işletmeye herhangi bir zamanda başlayabilir.

6. Mutabık kalınan seferlerde uçak işletilmesi ve yolcu, yük ve posta taşınmasına ilişkin teknik ve ticarî konular, yani tarifeler, uçuş sıklığı (frekans) uçak tipleri Âkit Tarafların havacılık makamlarının onayına sunulacaktır.

MADDE 4

İŞLETME YETKİLERİNİN İPTALİ VE ASKIYA ALINMASI

1. Âkit Taraflardan herbiri, aşağıdaki hallerde, öteki Âkit Tarafça tayin edilen bir havayolu işletmesine verilmiş bulunan işletme yetkisini geri almak veya 2 nci maddede belirtilen hakların kullanılmasını durdurmak veya bu hakların kullanılmasına gerekli gördüğü kayıtları koymak hakkına sahip olacaktır :

a) O havayolu işletmesinin esas mülkiyetinin veya fiili kontrolünün havayolunu tayin eden Âkit Tarafın veya uyruklarının elinde olduğuna dair kanaat getirmemesi, veya

b) O havayolu işletmesinin kendisine bu hakları tanıyan Âkit Tarafın kanun ve yönetmeliklerine uymaması, veya

c) Havayolu işletmesinin başka bir şekilde bu Anlaşmada belirtilen şartlara uygun olarak işletme yapmaması, hallerinde.

2. Bu maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen ve hakların geri alınması, tatbikatının durdurulması veya kayıtlar konulması hususlarında derhal bir işlem yapılması, kanun ve yönetmeliklerin daha fazla ihlâl edilmesinin önlenmesi için şart değilse, böyle bir hak ancak Âkit Tarafların havacılık makamları arasındaki istişareden sonra kullanılacaktır. Bu istişareler, bu yoldaki ihbarın alınmasından itibaren 30 gün içinde yapılacaktır.

MADDE 5

GİRİŞ VE ÇIKIŞ İZNI KANUNLARI VE YÖNETMELİKLERİ

1. Bir Âkit Tarafın, uluslararası hava seyrüseferi yapan uçakların ülkeye giriş, kalkış ve çıkışları veya bu uçakların topraklarında kalış süresi içinde işletimi ve seyrüseferi ile ilgili kanunlar ve yönetmelikler, milliyet farkı gözetmeksizin her iki Âkit Tarafın uçaklarına uygulanacaktır; ve bu kanunlar ve yönetmelikler o Âkit Tarafın toprakları içindeyken veya ayrılırken yahut girerken böyle bir uçak tarafından uyulacaktır.

2. Bir Âkit Tarafın, uçakta taşınan yolcu, mürettebat, kargo ve postanın ülkeye kabulü, ülkede kalışı veya ülkeden ayrılışına ilişkin yasa ve yönetmeliklerine, örneğin gümrük giriş çıkışı, göç, pasaport ve sağlık kontrolü ile ilgili yönetmelikleri, o yolcu, mürettebat, kargo ve posta tarafından veya onlar adına o Âkit Tarafın topraklarına girişte, topraklarından çıkışta ve toprakları içinde iken uyulacaktır.

3. Tesisleri ve teknik kolaylıkları ve hizmetleri dahil her hava limanının kullanılması ile ilgili ücretler ve diğer harçlar ve hava seyrüsefer tesislerinin, haberleşme tesislerinin ve hizmetlerinin kullanım ücretleri benzer uluslararası hava seferleri yapan başka Devletlerin tayin edilmiş havayolu işletmelerince ödenenlerden daha yüksek tutulmayacaktır.

MADDE 6

GÜMRÜKTEN VE DİĞER RESİMLERDEN VE VERGİLERDEN MUAFİYET

1. Âkit Taraflardan herbirinin tayin edilen havayolu işletmeleri tarafından uluslararası seferlerde işletilen uçaklar ve bu uçaklarda bulunan mutad donatım, akaryakıt ve yağlama yağları ve (yiyecek, içecek ve tütün dahil) uçak levazımatı da, öteki Âkit Taraf Ülkesine varışta, tekrar yurtdışına çıkarılınca kadar uçakta kalmak veya öteki Âkit Taraf Ülkesi üzerindeki uçuşun bir kısmında kullanılmak kaydıyla, bütün gümrük vergileri, muayene ücretleri ve diğer rüsum ve vergilerden bağışık tutulacaktır.

2. Aşağıdakilerde yapılan hizmetler karşılığı alınacak ücretler hariç aynı rüsum ve vergilerden bağışık tutulacaktır;

a) Âkit Taraflardan birinin ülkesinde, bu taraf yetkili makamlarınca tespit edilen miktarları aşmamak ve öteki Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesinin uluslararası bir seferinde çalıştırılan uçaklarında kullanılmak üzere uçağa alınan uçak levazımatı;

b) Âkit Taraflardan birinin ülkesine, öteki Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesinin uluslararası seferlerinde kullanılan uçakların bakım ve onarımı için sokulan yedek parçalar; ve

c) Uçağa alındığı Âkit Taraf ülkesi üzerinde yapılacak uçuşun bir kısmında kullanılacak bile olsa, öteki Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesi tarafından uluslararası seferlerde işletilen uçakların ikmaline ayrılmış olan akaryakıt ve yağlama yağları.

Yukarıdaki (a) (b) ve (c) tali fıkralarda sözü edilen maddelerin gümrük nezaret veya kontrolü altında tutulması gerekebilir.

MADDE 7

NORMAL HAVACILIK TEÇHİZATI İLE TÜKETİM MADDELERİNİN DEPOLANMASI

Âkit Taraflardan birinin tayin edilen havayolu şirketinin uçaklarında bulundurulan malzeme ve tüketim maddeleri gibi normal olarak uçakta taşınan teçhizat da öteki Âkit Taraf ülkesinde, ancak o ülkenin gümrük makamlarının müsaadesi ile boşaltılabilir. Böyle bir durumda, bunlar tekrar yurtdışına götürülünceye veya başka bir şekilde gümrük yönetmeliklerine göre elden çıkarılıncaya kadar sözü edilen yetkili makamların nezaretinde bulundurulabilir.

MADDE 8

DİREKT TRANSİT TRAFİĞİ

Âkit Taraflardan birinin ülkesinden direkt transit geçen ve bu amaç için ayrılmış bulunan havalimanı bölgesinden ayrılmayan yolcu, bagaj ve yükler şiddet, hava korsanlığı ve kontrole tabi uyuşturucu maddelerin kaçırılmasına karşı güvenlik tedbirleri konusu dışında basitleştirilmiş bir kontrolden daha fazlasına tabi tutulmayacaklardır. Direkt transit geçen bagaj ve yükler gümrük vergileri ve diğer harçlardan başışık tutulacaklardır.

MADDE 9

MALÎ HÜKÜMLER

1. Tayin edilen her havayolu işletmesi, diğer Âkit Tarafın ülkesinde doğrudan ve kendi takdirine göre acentaları vasıtasıyla taşımacılık belgeleri satış ve tanzim hakkına sahip olacaktır. Bu havayolu şirketleri bu belgeleri satma hakkına sahip olacak ve herkes bu belgeleri herhangi bir konvertibl dövizle serbestçe satın alabilecektir.

2. Tayin edilen her havayolu şirketi, trafik taşımasıyla ilgili yapılan harcamalar düşüldükten sonra kalan gelir fazlalığını, resmî döviz kuru üzerinden, talep halinde, çevirme ve ülkesine transfer etme hakkına sahip olacaktır. Âkit Devletler arasındaki ödeme anlaşmasının bu konuda uygun hükümler içermemesi halinde, yukarıda bahsedilen transfer, millî kanunlara ve ilgili kambiyo yönetmeliklerine uygun olarak konvertibl dövizlerle yapılacak ve tayin edilen havayolu işletmelerinden herbiri öbür Âkit Tarafın ülkesinde yerli para karşılığında satış yapma hakkına sahip olacaktır.

MADDE 10

KAPASİTE HÜKÜMLERİ

1. Her iki Âkit Tarafın havayolu işletmelerine, kendi ülkeleri arasında belirtilen hatlarda, mutabık kalınan seferleri işletmeleri için adil ve eşit imkân sağlanacaktır.

5063

14.1.2004

2. Mutabık kalınan seferlerin işletilmesinde, her Âkit Tarafın tayin edilen havayolu şirketi, diğer Âkit Tarafın tayin edilen havayolu şirketinin çıkarlarını dikkate alacak, öyle ki aynı hatların tamamı veya bir kısmı üzerinde bu sonuncusunun sağladığı seferleri haksız olarak etkilemiş olmasın.

3. Âkit Tarafların tayin edilmiş havayolu şirketlerinin sağladıkları mutabık kalınan seferler belirtilen hatlar üzerinde halkın taşıma ihtiyaçları ile yakından ilgili olacak ve havayolu şirketlerini tayin etmiş Âkit Devlet ülkesinde başlayan veya oraya yönelik trafiğin mevcut ve makul olarak beklenen taşıma ihtiyaçlarını makul bir yük faktörü ile karşılayacak bir kapasiteyi sağlamak asıl amaçları olacaktır.

4. Her iki Âkit Tarafın tayin edilmiş havayollarının mutabık kalınan seferleri işletmeleri koşuluyla, onlar, belirtilmiş hatlarda yapılacak seferlerin kapasitesi ve sıklığı üzerinde anlaşacaklardır. Sıklık ve kapasite her iki Âkit Tarafın havacılık makamlarının onayına bağlı olacaktır. Bu kapasite, trafik talebine göre her iki Âkit Taraf havacılık makamlarının onayına tâbi olarak zaman zaman ayarlanacaktır.

5. Geçici bir nitelikteki umulmadık yolcu talebini karşılamak için, tayin edilmiş olan havayolları, bu Maddenin hükümlerine rağmen, aralarında yolcu talebini karşılamak için gereken bu tip geçici artışlar hususunda anlaşabilir. Bu tip herhangi bir kapasite artışı onay için Âkit Tarafların havacılık makamlarına gecikmeksizin bildirilecektir.

6. Âkit Taraflardan birinin tayin edilmiş havayollarının belirtilmiş hat boyunca üçüncü ülkelerdeki noktalarda faaliyet göstermekte olduğu durumlarda, yukarıdaki 3 ve 4 üncü fıkralara uygun olarak belirlenmiş olan kapasiteye ek bir kapasite Âkit Tarafların havacılık makamları arasındaki anlaşmaya bağlı olarak söz konusu havayolları tarafından uygulanabilir.

MADDE 11 TEMSİL ETME

Her Âkit Taraf diğer Âkit Tarafın, tayin edilmiş havayollarına, mutabık kalınmış seferlerin gerçekleştirilmesi için kendi ülkesine bu tip seferlerin iş hacminin gerektirdiği teknik ve ticarî personeli getirme ve bulundurma hakkını verecektir. Yukarıda bahsi geçen personel, bu Âkit Tarafın ülkesine giriş müsaadesi ve kalma müddeti ile ilgili mevzuatına tâbi olacaktır.

MADDE 12 HAVACILIK GÜVENLİĞİ

1. Âkit Taraflar, Uluslararası hukuka göre mevcut hak ve yükümlülüklerine uygun olarak, sivil havacılık güvenliğinin yasadışı müdahalelere karşı korunması amacıyla birbirlerine karşı üstlendikleri yükümlülüğün, bu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını teşkil ettiğini teyid ederler. Âkit Taraflar, uluslararası hukuka göre mevcut haklarının ve yükümlülüklerinin genel niteliklerini kısıtlamaksızın, özellikle 14 Eylül 1963 tarihli, Uçaklarda İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin Tokyo Sözleşmesi, 16 Aralık 1970 tarihli Uçakların Yasa-dışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesine İlişkin Lahey Sözleşmesi, 23 Eylül 1971 tarihli Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı İşlenen Suçların Önlenmesine İlişkin Montreal Sözleşmesi hükümlerine ve Âkit Tarafları bağlayıcı sivil havacılık güvenliğini düzenleyen diğer herhangi bir çok taraflı anlaşmaya uygun hareket edeceklerdir.

2. Âkit Taraflar, sivil uçakların yasa-dışı yollarla ele geçirilmesini önlemek, bu uçakların, yolcularının ve mürettebatının, havaalanlarının ve hava seyrüsefer tesislerinin emniyetine karşı diğer yasa-dışı eylemleri ve sivil havacılığın güvenliğine ilişkin her türlü tehdidi bertaraf etmek üzere, talep halinde birbirlerine gerekli her türlü yardımda bulunacaklardır.

3. Âkit Taraflar karşılıklı ilişkilerinde, Âkit Tarafalara uygulanabilir olduğu ölçüde, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtı tarafından Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesine Ek olarak kabul edilen havacılık güvenliği hükümlerine uygun olarak hareket edeceklerdir. Taraflar, kendi tescilindeki uçak işletmecilerinin veya işyeri merkezi ülkelerinde bulunan veya ülkelerinde sürekli mukim olan uçak işletmecilerinin ve ülkelerindeki havaalanı işletmecilerinin söz konusu havacılık güvenliği hükümlerine uygun hareket etmelerini isteyeceklerdir.

4. Âkit Taraflardan her biri, söz konusu uçak işletmecilerinin, diğer Âkit Tarafın ülkesine giriş için, bu ülkeden çıkış için veya bu ülkede kalınan süre zarfında diğer Âkit Tarafça, yukarıdaki 3 üncü fıkrada atıf yapılan havacılık güvenliği hükümlerine uymalarının istenebileceği hususunda mutabıktır.

5. Âkit Taraflardan her biri, kendi ülkesinde uçakların güvenliğinin sağlanması, yolcuların, mürettebatın el bagajlarının, genel bagajın, kargo ve uçak levazımının yükleme ve boşaltma öncesinde ve sırasında kontrolü amacıyla yeterli tedbirlerin alınmasını ve etkin şekilde uygulanmasını sağlayacaktır. Âkit Taraflardan her biri, bir tehdidin bertaraf edilmesi amacıyla diğer Âkit Tarafın makul özel güvenlik tedbirleri alınması yolunda yapacağı herhangi bir talebi olumlu şekilde dikkate alacaktır.

6. Sivil uçakların yasa-dışı yollarla ele geçirilmesi olayı veya bu doğrultuda bir tehdidin vuku bulması veya uçaklara, uçak yolcularına ve mürettebatına, havaalanlarına veya hava seyrüsefer tesislerine yönelik diğer yasa-dışı müdahalelerin meydana gelmesi halinde Âkit Taraflar, haberleşmede ve bu tür bir olayın veya olay tehdidinin süratli ve güvenli biçimde sona erdirilmesini amaçlayan diğer uygun tedbirlerin alınmasında kolaylık sağlayarak birbirlerine yardımcı olacaklardır.

7. Bu maddenin havacılık güvenliğine ilişkin hükümlerinin uygulanmasında Âkit Taraflardan biri için sorunlar ortaya çıkması halinde, Âkit Taraflardan her birinin yetkili havacılık makamı diğer Âkit Tarafın yetkili havacılık makamından ivedi istişare talebinde bulunabilecektir.

MADDE 13

TARİFELERİN BELİRLENMESİ

1. Âkit Taraflar havayolu işletmeleri tarafından diğer Âkit Tarafın ülkesine veya ülkesinden yapılacak taşımalar için konulacak ücret tarifeleri, işletme maliyeti, makul bir kâr ve diğer havayolu işletmelerinin tarifeleri gibi tüm ilgili faktörler gözönünde tutularak makul düzeylerde saptanacaktır.

2. İşbu Anlaşmanın 1 inci maddesinde ve işbu maddenin 1 inci fıkrasında anılan tarifeler üzerinde, mümkünse hattın tamamı veya bir kısmı üzerinde işletmecilik yapan diğer havayolu şirketlerine danışıldıktan sonra her iki Âkit Tarafın tayin edilmiş havayolu şirketleri arasında anlaşmaya varılacak ve böyle bir anlaşmaya varılması için,

mümkün olduğunda, uluslararası Hava Ulaştırma Birliği'nin (IATA) tarifelerin belirlenmesine ilişkin usulleri kullanılacaktır.

3. Bu suretle üzerinde mutabık kalınan ücret tarifeleri, yürürlüğe girmesi teklif edilen tarihten en az otuz (30) gün önce tarafların Sivil Havacılık Makamlarının onayına sunulacaktır. Özel durumlarda bu süre, sözü geçen makamların mutabakatı ile azaltılabilir.

4. Böyle bir onay açıkça verilebilir. Eğer Tarafların Sivil Havacılık Makamlarından hiçbiri, işbu maddenin 3 üncü fıkra hükümlerine göre sunulmuş bulunan ücret tarifelerine sunuş tarihinden itibaren onbeş (15) gün içinde itirazlarını bildirmezse, ücret tarifeleri tasvip edilmiş telakki olunur. 3 üncü fıkra hükümlerine göre sunuş müddetinin kısaltılmış olması halinde, Sivil Havacılık Makamları itiraz müddetinin onbeş (15) günden daha az olmasında mutabık kalabilirler.

5. Eğer bir ücret tarifesi üzerinde 2 nci fıkra hükümlerine göre anlaşma olmazsa, veya bir taraf Sivil Havacılık Makamlarının diğer taraf Sivil Havacılık Makamlarına 2 nci fıkra hükümlerine göre üzerinde anlaşılmış bulunan bir tarifeye itirazını beyan etmesi halinde, iki taraf Sivil Havacılık Makamları ücret tarifesini karşılıklı anlaşma ile tespit etmeye çalışacaklardır.

6. Eğer Sivil Havacılık makamları 3 üncü fıkra hükümlerine göre kendilerine sunulmuş ücret tarifeleri üzerinde veya 5 inci fıkra hükümlerine göre herhangi bir ücret tarifesinin tesbiti üzerinde anlaşamazlar ise, anlaşmazlık bu Anlaşmanın 19 uncu maddesi hükümleri çerçevesinde hal şekline bağlanacaktır.

7. Bu madde hükümlerine göre tespit edilmiş bir ücret tarifesi, yenisi yapılmıyca kadar yürürlükte kalacaktır. Yine de, bir ücret tarifesi bu fıkra hükümlerine göre, sona eriş tarihinden itibaren oniki (12) ay'dan fazla temdit edilemeyecektir.

MADDE 14

BİLGİ VE İSTATİSTİK

Herhangi bir Âkit Tarafın havacılık makamları diğer Âkit Tarafın havacılık makamlarına, birinci Âkit Tarafın tayin edilmiş havayolları işletmelerince mutabık kalınan seferlerde sağlanan kapasitenin gözden geçirilmesi için, makul olarak gerekli görülebilecek periyodik yahut diğer istatistikî raporları, talepleri üzerine temin edeceklerdir. Bu raporlar bu havayollarının mutabık kalınan seferlerde taşımış oldukları yolcu ve yük miktarını ve bu yolcu ve yük trafiğinin başlangıç ve varış noktalarını belirlemek için gerekli tüm bilgileri içerecektir.

MADDE 15

İSTİŞARE

1. Yakın bir işbirliği ruhu içerisinde, Âkit Tarafların havacılık makamları bu Anlaşma hükümlerinin uygulanmasını ve bunlara tatmin edici uyum veya değişiklik sağlamak amacıyla zaman zaman birbirlerine danışacaklardır. Başka türlü karşılıklı olarak kararlaştırılmamışsa bu danışmalara, bu yoldaki talebin alındığı tarihten itibaren, altmış (60) günlük bir süre içinde başlanacaktır.

MADDE 16
DEĞİŞİKLİKLER

15 inci Madde hükümlerine göre üzerinde mutabakata varılan değişiklikler Nota Teatisi ile gerçekleştirilecek ve Âkit Tarafların kendi anayasal gereklerine uymalarından sonra bu Notalarda gösterilen tarihte yürürlüğe girecektir.

MADDE 17

ÇOK TARAFLI ANLAŞMALARLA UYMA

Bu Anlaşma ve Ek' (ler) i Âkit Taraflar için bağlayıcı olabilecek herhangi bir çok taraflı Uluslararası Sözleşmeye uyabilecek şekilde değiştirilecektir.

MADDE 18

SONA ERME

Âkit Taraflardan her biri, bu Anlaşmaya son vermek kararında olduğunu her zaman öteki Âkit Tarafa ihbar edebilir; bu ihbar aynı zamanda Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtına da ulaştırılacaktır. Bu durumda, sonverme ihbarnameleri karşılıklı mutabakatla bu süre bitiminden önce geri alınmış, bulunmadıkça Anlaşma ihbarnamenin öteki Âkit Tarafça alınış tarihinden sonraki oniki (12) ay içinde sona erecektir. Öteki Âkit Tarafça ihbarnamenin alındığı teyid edilmezse, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtının ihbarnamayı aldığı tarihten ondört (14) gün sonra alınmış sayılacaktır.

MADDE 19

UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

1. Âkit Taraflar arasında bu Anlaşma ve Ek' (ler) inin yorumlanması veya uygulanması ile ilgili bir uyuşmazlık çıkarsa, Âkit Taraflar bu uyuşmazlığı önce kendi aralarında müzakere yoluyla halletmeye çalışacaklardır.

2. Âkit Taraflar, müzareke yoluyla bir anlaşmaya varamadıkları takdirde, uyuşmazlığı karara bağlanması için bir şahıs veya teşekküle verme veya Âkit Tarafların her birinin tayin edeceği birer hakem ve böylece seçilen iki hakemin tayin edeceği bir üçüncü hakemden kurulu 3 kişilik bir hakem heyetine sunma hususunda mutabık kalabilirler. Âkit Taraflardan her biri, taraflardan birinin ötekinden uyuşmazlığın tahkimini isteyen bir ihbarı diplomatik yoldan aldığı tarihten itibaren altmış (60) gün içinde bir hakem tayin edecek ve üçüncü hakem de bundan sonraki altmış (60) günlük bir süre içinde seçilecektir. Âkit Taraflardan herhangi biri verilen süre içerisinde bir hakem tayin edemezse veya üçüncü hakem belirtilen süre içinde seçilmezse Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtı Başkanından durumun gereğine göre, bir veya daha fazla hakemi tayin etmesini Âkit Taraflardan herhangi biri isteyebilir. Bu durumda üçüncü hakem üçüncü bir devletin uyruğu olacak ve hakem heyetinin başkanlığını yapacaktır.

3. Âkit Taraflar, 2 nci fıkraya göre verilecek herhangi bir karara uymayı taahhüt ederler.

4. Eğer Âkit Taraflardan herhangi birisi, yahut herbir Âkit Tarafca tayin edilmiş olan havayolları 2 nci fıkraya göre alınmış karara uymazsa ve uymadığı sürece, diğer Âkit Taraf kusurlu olan Âkit Tarafa bu Anlaşmaya göre vermiş olduğu hak veya ayrıcalıkları sınırlayabilir, askıya alabilir veya iptal edebilir.

5063

14.1.2004

5. Herbir Âkit Taraf tayin etmiş olduğu hakemin giderlerini karşılayacaktır. Hakem heyetinin nihai kararına bağlı olarak Âkit Taraflar hakemlik ara giderlerini eşit oranda karşılayacaklardır.

MADDE 20
BAŞLIKLAR

Madde başlıkları bu Anlaşmaya sadece müracaat ve kolaylık amacıyla konulmuştur ve hiçbir surette bu Anlaşmanın amaç ve kapsamının sınırını çizmez, kısıtlamaz veya tarif etmez.

MADDE 21
TESCİL

Bu Anlaşma ve bütün değişiklikleri, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtı nezdinde tescil ettirilecektir.

MADDE 22
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

Bu Anlaşma, her Âkit Tarafın Anayasal hükümlerinin ifasından sonra, bu mealdeki diplomatik Notalarının teati edildikleri tarihte yürürlüğe girecektir.

Yukarıdakileri tasdiken aşağıda imzaları bulunan ve Hükümetleri tarafından usulünce yetkilendirilmiş olan temsilciler işbu Anlaşmayı imza etmişlerdir.

Pretoria'da 1998 yılı Ocak ayının Yirmiüçüncü (23) gününde, iki nüsha olarak

Türkçe ve İngilizce dilleri üzerinde düzenlenmiş olup, bütün metinler eşit doğruluktadır. Uyuşmazlık halinde İngilizce metin muteber olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ GÜNEY

AFRİKA

CUMHURİYETİ

HÜKÜMETİ

ADINA

ADINA

(İmza)

(İmza)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE GÜNEY AFRİKA
CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDAKİ HAVA TAŞIMACILIĞI
ANLAŞMASININ I. NO. LU EKİ

EK - I

A. HATLAR

BÖLÜM I

1. Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin tayin ettiği havayolu işletmeleri tarafından her iki yönde üzerinde sefer yapılacak hatlar :

5063

14.1.2004

<u>Kalkış</u> <u>Noktaları</u>	<u>Ara</u> <u>Noktaları</u>	<u>Variş</u> <u>Noktaları</u>	<u>İleri</u> <u>Noktalar</u>
Türkiye	İki nokta (daha sonra belirlenecektir.) belirlenecektir.)	Johannesburg Cape Town	İki nokta (daha sonra)

2. Türkiye'nin tayin edilen havayolu işletmesi, bu yol üzerinde mutabık kalınan seferlerin Âkit Tarafların topraklarında başlaması ve bitmesi şartıyla, herhangi bir veya bütün uçuşlarda ve kendi opsiyonunu kullanarak, yukarıdaki noktalardan herhangi birisinde durarak bir veya iki yönde seferler işletebilir.

BÖLÜM II

1. Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti'nin tayin ettiği havayolu işletmeleri tarafından her iki yönde üzerinde sefer yapılacak hatlar :

<u>Kalkış</u> <u>Noktaları</u>	<u>Ara</u> <u>Noktaları</u>	<u>Variş</u> <u>Noktaları</u>	<u>İleri</u> <u>Noktalar</u>
Güney Afrika	İki nokta (daha sonra belirlenecektir.)	İstanbul (bir nokta daha sonra belirlenecektir.)	İki nokta (daha sonra belirlenecektir.)

2. Güney Afrika'nın tayin edilen havayolu işletmesi, bu yol üzerinde mutabık kalınan seferlerin Âkit Tarafların topraklarında başlaması ve bitmesi şartıyla, herhangi bir veya bütün uçuşlarca ve kendi opsiyonunu kullanarak, yukarıdaki noktalardan herhangi birisinde durarak bir veya iki yönde seferler işletebilir.

B. ŞARTLAR

1. Âkit Taraflardan herbiri öbür Âkit Taraf ülkesinin ötesinde veya Âkit Tarafların toprakları arasında seferlerine ek noktaların ilavesini talep edebilir. Bu talep, öbür Âkit Tarafın Sivil Havacılık Makamlarının onayına tâbidir.

2. Ara ve ileri noktalardan herhangi birisine, herbir Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmeleri tarafından beşinci trafik hakları kullanmaksızın sefer yapılabilir. Beşinci trafik haklarının nihai kullanımı konusunda iki Âkit Tarafın havacılık makamları arasında anlaşmaya varılabilir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE GÜNEY AFRİKA
CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDAKİ HAVA TAŞIMACILIĞI ANLAŞMASI'NIN
II. NOLU EKİ**

EK- II

UÇUŞ TARİFELERİNİN ONAYI

1. Her Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesi, her tarife dönemi (yaz ve kış) tarifenin yürürlük tarihinden otuz (30) gün öncesinden geç olmamak üzere, hava aracı tipinin onayı da dahil uçuş tarifelerini diğer Âkit Taraf sivil havacılık makamlarının onayına sunacaktır. Özel durumlarda bu süre adı geçen makamların mutabakatı ile kısaltılabilir.

2. Her Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesi tarafından uçuş tarifelerinin diğer Âkit Taraf sivil havacılık makamlarının onayına sunulmadan önce, her iki Âkit Tarafın havayolu işletmeleri bunların onayını kolaylaştırmak amacıyla tarifeler konusunda birbirleriyle danışmalarda bulunacaklardır.

3. Bu uçuş tarifelerini alan sivil havacılık makamları bunları ya onaylayacak veya değişiklikler teklif edeceklerdir. Her halükârda, tayin edilen havayolu işletmeleri, tarifeleri ilgili sivil havacılık makamları tarafından onaylanmadan önce, seferlerine başlamayacaklardır.

4. Tayin edilen bir havayolu işletmesinin onaylanmış uçuş tarifeleri üzerinde daha sonra yapılacak değişiklikler diğer Âkit Taraf sivil havacılık makamının onayına sunulacaktır.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
3	24	205
36	35	10
38	42	77:78, 515:538

I- Gerekçeli 321 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 42 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Bayındırlık, Esas Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/383